Društvo ljubiteljev kulturne in tehnične dediščine

Zgornjesavinjski starodobniki

Bilten št. 7

03. 03. 2012

ZGORNJESAVINJSKIM STARODOBNIKOM OB ŠESTI OBLETNICI

POROČILO PREDSEDNIKA ZGORNJESAVINJSKIH STARODOBNIKOV za leto 2011

Za nami je zopet eno bolj ali manj plodno leto delovanja društva ZGORNJESAVINJSKIH STARODOBNIKOV.

Ni bilo tako uspešno kot prejšnje leto, a je bilo polno dogodkov in dogodivščin, tudi takih manj pozitivnih. O tem smo se že pogovorili in dorekli na izrednem občnem zboru, zato bom to kar preskoči in nekaj o tem dodal na koncu.

Slika 1: Na Schlossbergu v Grazu

Na občnem zboru lansko leto marca smo sprejeli plan dela in okvirni finančni plan za leto 2011. Društvenih sestankov je bilo preko leta šest, osem rednih sestankov UO in eden izredni sestanek UO, kjer smo obravnavali teme, ki se dotikajo društva in članstva. Pripravljali smo izhodišča za planirane aktivnosti. Uspeli smo uspešno izpeljati vse planirane aktivnosti:

1. Od 15. do 17. aprila 2011: razstava starodobnikov na 7. Mednarodnem sejmu lovstva in ribolova ter na 1. Mednarodnem sejmu aktivnosti in oddiha v naravi v Gornji Radgoni, ki je bila pomembna za promocijo naših prireditev.
2. 1. maj: 5. Memorial Frenka Slapnika z vožnjo po občinah Rečica, Nazarje in Mozirje z zaključkom v lovskem domu LD Rečica ob Savinji.
3. 25. junij 2011: 5. Mednarodno srečanje starodobnikov ZGORNJA SAVINJSKA 2011 s turistično vožnjo po občinah Ljubno, Rečica ob Savinji, Nazarje in Mozirje.
4. 30. julija 2011: ogled Rinke ob občinskem prazniku Solčava. Dveurna razstava starodobnikov pred Rinko.
5. 7. avgusta 2011: 51. Flosarski bal na Ljubnem ob Savinji, sodelovanje na povorki.
6. Od 11. do 21. avgusta Cvetlični maraton v Mozirskem gaju, kjer je sodelovalo več starodobnih društev s Štajerske.
7. 14. avgusta 2011: 4. Mednarodno srečanje Nova Štifta z mašo in blagoslovom. Popoldan smo prikazali starodobnike na Lučkem dnevu.
8. 3. septembra 2011 je bil društveni piknik v Peklu in obisk lesarske prireditve ob občinskem prazniku Nazarje.
9. 14. septembra 2011 je bila trgatev na Krasu, prijetno druženje in z delom pridobljena donacija vina za glavno društveno prireditev 2012.
10. 9. oktobra 2011: tradicionalni obisk Lenartovega sejma in gospe Slatinškove.
11. 22. oktobra 2011 je bila ekskurzija v Gradec. Ogled Stayer-Puchovega muzeja, ogled mesta z gradom in največje srednjeveške orožarne na svetu.

12. 3. decembra 2011: novoletni zaključek društva v lovskem domu LD Ljubno.
13. Udeležba posameznih članov na srečanjih, ki jih prirejajo sorodna društva po Sloveniji.

V večino navedenih aktivnosti je bilo potrebno vložiti veliko dela in pridobiti finančna sredstva, ki smo jih pridobili s članarino, donacijami občin Ljubno, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Luče in Solčava, donirala so podjetja, samostojni podjetniki in posamezniki: Rototehnika Firšt, BTC d. d. Ljubljana, Zavarovalnica Triglav d. d., Davidov hram d. o. o., PFEIFER d. o. o., KLS Ljubno d. o. o., GOODYEAR Sava Tires – družba za proizvodnjo pnevmatik d. o. o., Avto plus Koper, SILVEST Poslovne storitve, Marki Transport d. o. o. Radmirje, A/M Miklavc Tehnični pregledi d. o. o. Nizka, B/S/H hišni aparati Nazarje, VULKO Damjan Novak s. p. Okonina, Slikopleskarstvo ŠPEH, Invars d. o.o., Projektivni biro Velenje, Zadruga Mozirje, West blue sportswear Mozirje, Kotnik Jože s. p. Murko Alojz s. p., Gaber d. o. o.,

Slika 2: Cvetlični maraton v Mozirskem gaju

Peskokop Krivec Janez s. p., Ribežl Samo s. p., Brinečev kmečki mlin d. o. o., Transport Češnovar s. p., Vlasta Miklavc s. p., Černivšek Jože s. p., Rihter d. o.o. Ljubno, Jano Transport d. o. o. Radmirje, ETOS-PIC d. o. o. Varpolje, Transport Kokalj d. o. o. Mozirje, ČAS LES d. o. o., Rakun Stanislav s. p., Mesarstvo Forti Ljubno, ASPRINT d. o. o. Šentjur, Benglas d. o. o. Mozirje, Žaga TIP les d. o. o., ASC-2000 d. o. o. Mozirje, Elektromehanika Franc Ugovšek s. p., Silvo Učakar, Janez Jevšnik, Ambient Forma d. o. o. Izola, Avtoprevozi Žlebnik Jože s. p., Melu Mizarstvo d. o. o., GTC 902 Črnivec, Pečnik implantanti Mozirje, Smart industries d. o. o. Miren, VIVAPEN d. o. o. Celje, Zidarstvo Mavrič s. p. Mozirje, Avtomehanične usluge Bider Matej s. p. Nizka, HERI d. o. o. Nazarje, BIOMASA d. o. o. Luče, SILK d. o. o. Trzin, Instalacije Naraločnik s. p. Ljubno, Pier Studio Valte Peter s. p. Ljubljana, Odkup prodaja in prevoz lesa Moličnik d. o. o. Luče, Žagarstvo in izdelava brun Matijovc Jaka s. p. Luče, Transport Jurjevec Matjaž s. p. Rečica ob Savinji. Vsem najlepša hvala. Navedenimi smo v večini podelili pisne zahvale in plakete. Najlepša hvala tudi vsem manjšim donatorjem in vsem, ki ste kakor koli pripomogli k uspehu prireditev in delovanju društva.

Našo glavno prireditev 25. junija 2011 smo po odmevih sodelujočih dobro izpeljali. Zataknilo se je nam pri pokalih, a smo to rešili v dobro vseh udeležencev. Posebna zahvala gre ZŠAM Mozirje, PGD Ljubno ob Savinji in PGD Nazarje.

Najlepša hvala tudi vsem aktivnim članom našega društva in njihovim ženam in dekletom, predvsem tajniku Mateju Coklinu in blagajniku Silvu Atelšku in njunima ženama za požrtvovalno delo, enako tudi celotnemu UO in NO.

Lansko leto smo vsem članom in aktivnim ženam podelili društvene majice z emblemom. Del nabave majic je financiralo podjetje Rototehnika Firšt, ki je prispevalo tudi vse torbe z našim in njihovim emblemom za darilo udeležencem 5. Mednarodnega srečanja. Majice za 5. Mednarodno srečanje za udeležence je preskrbel Damjan Novak. Obema najlepša hvala!

Za potrebe društva smo nabavili in prigospodarili triindvajset zložljivih miz s klopmi, kot smo planirali.

Slika 3: Na blagoslovu vozil v Novi Štifti

Vsa druženja v lanskem letu so uspela, pa čeprav smo bili tudi mokri od dežja. Morda pogrešamo kakšno tekmovalno vzdušje in še kaj za smeh. Od članov pričakujem nekaj predlogov, ki jih boste tudi izvedli.

Posamezniki smo se udeležili sledečih srečanji in tekmovanj: Zimski reli Sežana, Šport klub Tornado, Večno mladi Šentjur, Pirckdorf-Juvental st. Šmihelj, AMK Classic Slovenska Bistrica, Ljudska tehnika Šmartno ob Paki, Oldtimer Stara Gora, Oldtimer klub Škofljica, Društvo starodobnih vozil Kamnik, Moto klub veterani Murska Sobota, DKTS kmetijska tehnika Ljubljana-Jable, Adria Classic Koper, Veteran klub Maribor, Starodobna vozila Črna, Moto klub Mak Vodice.

Slika 4: Na Flosarskem balu

Dolžniki smo do društev, kjer še nikoli nismo bili: Johann Janez Puch Ljutomer, Codelli Ljubljana, Oldtimer klub Soteska Črnuče-Lj, DLSV Vipavska dolina, Fičo klub Velenje, Oldtimer Duplek, Oldtimer Radlje ob Dravi, AMK starodobnih vozil Goričko, Klub starodobnik Slovenske Gorice Benedikt, Oldtimer klub Bela Krajina.

Z zvezo SVS odlično sodelujemo in si to želimo tudi v bodoče. V glasilu naše zveze SVS lahko preberete, kaj se je dogajalo na generalni skupščini FIVA, ki je potekala

od 17. do 20. novembra 2011 v Washingtonu DC glavnem mestu ZDA. Prisotni so bili trije člani naše zveze s predsednikom Janijem Uratnikom. Kot je že večina ugotovila imamo zelo dobro glasilo zveze, ki ga povsem amatersko in brez honorarja urejata glavni urednik Vladimir Perkič in tehnični urednik Slavko Pislak. Urednika si želita, da bi člani društev v glasilo pisali mnogo več kot do sedaj, in sicer o svojih doživljajih s starodobniki, o obnavljanju vozil in o temah, ki nas izobražujejo. Glasilo je na svetovnem nivoju.

Kaj se je dogajalo na posameznih prireditvah pri nas si lahko obširneje preberete v pričujočem biltenu št. 7, ki je bil ravnokar natisnjen.
Verjamem, da večina članov prebere naš bilten in glasilo SVS in ju občasno še vzame v roke in kaj prebere za osvežitev spomina. Očitno je, da nekateri sploh ne berejo ali pa zelo hitro pozabljajo, kar se vidi iz odnosa do drugih.
Zgodovina zapiše dobro in slabo. V naših pravilih imamo zapisane samo pozitivne smernice za delovanje, zato bi morali vsi stremeti k temu. V današnjem stresnem času potrebujemo zatočišče za sprostitev in iskanje pozitivne energije za nov delovni dan. Samo pozitivna energija šteje. Nismo in ne smemo biti kot politiki, da je naš cilj diskreditirati drugega. Če ne moreš in ne želiš pomagati, tudi komplicirati ni treba. Vsekakor pa si moramo vsi pomagati med seboj v dobri veri, da je pomembno društvo ne pa posameznik. Torej v društvu se moramo vsi dobro počutiti.

Slika 5: Pred Rinko v Solčavi

Večini naših članov se opravičujem, ker sem moral zaradi nekaj posameznikov napisati tudi nekaj pripomb, moja želja je, da se razumemo, kot smo se prva štiri leta obstoja društva. Upam, da smo nesoglasja za zmeraj končali in da si bomo med seboj v bodoče bolj prisluhnili, ker škoda je že storjena – mojih živcev in tudi društva se za nazaj ne da popraviti. Ni potrebna zahvala, potrebno je spoštovanje. Hvala!

Ljubno, 03. 03. 2012 Predsednik: Ivan Sovinšek

Sejem LOV, RIBOLOV IN PROSTI ČAS

GORNJA RADGONA, 15.–17. april

Pomurski sejem Gornja Radgona je povabil SVAMZ in tudi SVS k sodelovanju na 7. Mednarodni sejem lovstva in ribištva ter 1. Mednarodni sejem aktivnosti in oddiha v naravi, ki sta potekala od 15. do 17. aprila 2011. Na pobudo zveze SVS se je naše društvo odločilo sodelovati na razstavi starodobnih vozil.

Slika 6: Naš doprinos k razstavi

V vodstvu se zavedamo, kako so za lastni uspeh društvenih prireditev pomembni promocija in širše sodelovanje med društvi, in smo sprejeli sklep, da sodelujemo.

Slika 7: Vabljeni v Zgornjo Savinjsko dolino

Razstavo so postavila društva predvsem s Štajerske in Prekmurja.

Sodelovali sta tudi društvi Codelli iz Ljubljane in Adria Classic iz Kopra. Nosilec razstave je bilo društvo Johann Janez Puch Ljutomer.

Slika 8: Utrinki z razstave

S Štajerske so sodelovala še društva Veteran klub Maribor, AMK Classic Slovenska Bistrica, Janez Puch iz Juršincev, Klub starodobnik Slovenske Gorice,

Oldtimer Stara Gora, Fičo klub Velenje in Zgornjesavinjski starodobniki Ljubno ob Savinji. Iz Prekmurja sta sodelovala Moto klub Veterani Murska Sobota in AMK starodobnih vozil Goričko.

Razstavljeno je bilo veliko zanimivih starodobnih vozil iz vseh obdobij prejšnjega stoletja. Zanimanje za starodobno tehniko je bilo zelo veliko, saj so obiskovalci videli lepotce, na katere jih vežejo lastni spomini ali spomini drugih.

Slika 9: Razstava je bila res bogata

Člani starodobnih društev smo imeli veliko medsebojnih pogovorov o izmenjavi izkušenj, medsebojno promocijo društvenih prireditev in spoznavanje novih prijateljev med zanesenjaki.

Slika 10: Avtomobili so bili prava paša za oči

Druga mednarodna razstava, ki je potekala že sedmič, je zadovoljevala tako mnoge lovce in ribiče kakor tudi druge ljubitelje prostega časa. Posebnost je bila v nedeljo, ko so se masovno pomerila razna društva in posamezniki v kuhanju golaža, bograča in ribje čorbe. Degustacije so bile enkratne.

Naši razstavljavci so bili: Franc Firšt z vozili Moris M8, Volkswagen 1200, Fiat Campaniola, Janko Novak traktor Fendt, Zoran Podkrižnik motorno kolo DKW 350 NZ, Ivo Rihter motorno kolo NSU 250 in Janko Štruclj motorno kolo NSU Prima. Predstavnika društva Zgornjesavinjskih starodobnikov na sejmu sta bila Albert Kosi in Ivan Sovinšek. Donatorja prevozov sta bila Matej Bider s. p. Nizka in A/M Miklavc Tehnični pregledi d. o. o. Nizka. V imenu društva vsem najlepša hvala.
Več lahko preberete v glasilu SVS št. 8, junij 2011, na str. 6 pod naslovom Razstava v Gornji Radgoni.

Ivan Sovinšek

PETI MEMORIAL FRENKA SLAPNIKA

Rečica ob Savinji, 1. 5. 2010

Zdi se, da smo komaj lani registrirali naše društvo in žal že v prvem letu delovanja izgubili pomembnega ustanovnega člana Frenka Slapnika. Minilo je že šest let od našega prvega srečanja v Varpoljah. To srečanje je v veliki meri organiziral prav Frenk Slapnik in tudi zato je prvi spomladanski izvoz starodobnikov vsako leto posvečen njegovemu spominu. Ob lanskoletni peti obletnici se spomnimo, kaj smo zapisali v biltenu št. 2.:

IN MEMORIAM

V lanskem letu smo člani društva Zgornjesavinjski starodobniki izgubili dva tovariša, dva izmed največjih pobudnikov ustanovitve društva, kakršnega imamo danes.

Še dolgo se bomo spominjali Franca Slapnika - Frenka, ki je s svojim resnim pristopom, neomajno voljo in veliko ljubeznijo do domačih krajev kot motor poganjal vse priprave na ustanovitev našega društva. Bil je tudi eden od podpisnikov registracije društva na UE Mozirje in soustvarjalec biltena št. 1 ter organizator našega prvega srečanja – Varpolje 2006.

*Franc Slapnik - Frenk *16. 09. 1948 +14. 07. 2006*

Spomladanski izvozi so vsako leto nekaj posebnega. Po dolgi zimski pavzi počasi obrišemo prah, napolnimo akumulatorje, preverimo nivo olja in previdno speljemo, da se po dolgem času mirovanja ležaji počasi ogrejejo.
Srečanje smo že pred leti prestavili v Poljane oziroma Vimpasle pred lovski dom LD Rečica. Dobimo se prvo nedeljo v maju, nedeljsko kosilo opravimo na prostem, nato jo mahnemo na krajšo panoramsko vožnjo po dolini in se vrnemo spet nazaj pred lovski dom. Dobrote z žara v popoldanskem času so že tudi stalnica v našem programu. Na splošno se je v življenju pametno držati naslednje modrosti: Ne popravljaj, kar ni pokvarjeno !

Matej Coklin

OBČINSKI PRAZNIK OBČINE SOLČAVA

Solčava 30. 7.

Konec julija smo prejeli vabilo solčavske občinske uprave za obisk na njihovem občinskem prazniku. Ker z občino Solčava tradicionalno dobro sodelujemo že vsa leta našega obstoja, smo se vabilu z veseljem odzvali.

Slika 11: Nova Rinka

Solčevani se že dolgo zavedajo pomembnosti turizma za njihovo malo občino in zato pri zanje tako pomembni panogi ničesar ne prepuščajo naključju. Ker sem sam zelo pogost obiskovalec Solčave bodisi službeno ali privatno, lahko samo potrdim, da se v Solčavi dogaja in turistom in obiskovalcem ni potrebno čisto vsega izbrskati samim.

Turizem je po mojem mnenju seveda še kako pomemben tudi za vse naše druge miniaturne občine, vendar kot kaže, se tega šele počasi začenjamo zavedati. Povedano drugače, dnevi Zgornjesavinjskega turizma s sloganom »čisti zrak in visoke cene« so že zdavnaj minili. Turisti in gostje nasploh s(m)o pripravljeni plačati pošteno ceno, vendar za pravo ponudbo. Pravo kvaliteto in ime si je treba v dolini šele narediti. Ne morem si kaj, da ne bi spet povedal svoje teorije; prekletstvo naše doline je namreč to, da se je dalo v preteklosti s premalo dela mnogo preveč zaslužiti. Je pač padlo nekaj smrek več, bivši bratje so potrebovali »lamperijo« in to je to.

Slika 12: Bleščeči lepotci so zbujali precej pozornosti

Naivna država je delila neka nepovratna sredstva za razvoj kmečkega turizma. Na srečo ni šel nihče nikoli pogledat, kaj se je zgradilo s tem denarjem, kaj takega, kar bi vsaj malo smrdelo po turistični infrastrukturi ali spremljevalni ponudbi gotovo ne. Pa dovolj

jamranja, saj vas večina živi v tej dolini Šentflorjanski.

Slika 13: Moderen prikaz vseh znamenitosti na Solčavskem

Dejstva so drugje. Dejstvo je, da je mala občina Solčava z nekaj več kot petsto dušami uspela zgraditi objekt, ki se ga ne bi sramovale niti občine reda Celje ali Maribor. Z eno besedo, Rinka je tista osnova, na kateri se lahko gradi neka ideja oziroma vizija tako zlorabljene besede, kot je trajnostni razvoj.

Slika 14: Pogled iz kavarne v Rinki

Prijazna promotorka nas je nasmejana pričakala pred vrati in nam razkazala stalno razstavo Solčava skozi čas. Nato smo zasedli svoja mesta v projekcijski dvorani in si ogledali še lepo videoprojekcijo, ki da v neki meri odgovor tudi na vprašanje, kako to, da je bila prav Solčava izbrana za Evropsko destinacijo odličnosti 2009. Po uradnem delu smo si ogledali še ostale prostore modernega centra. Nato so nam v prisrčni kavarni postregli z okusnim oglarskim golažem. Del prostora, v katerem je kavarna, je namenjen tudi prodajalni spominkov in še pomembneje - prodajalni solčavskih dobrot.

Slika 15: Kavarna v Rinki

Tudi to je novost za našo dolino. Vsi smo ponosni na naš želodec, kupiti se ga ne da pa nikjer. Bravo Solčevani!

Matej Coklin

51. FLOSARKI BAL

Ljubno ob Savinji 7. 8.

Starodobniki aktivni na tradicionalnem Flosarskem balu

Prvo avgustovsko nedeljo smo nekateri člani našega društva sodelovali na tradicionalni ljubenski etnografski prireditvi, 51. Flosarskem balu.

Slika 16: Tudi ljubenski župan se je enkrat peljal v spodobnem avtu

S svojimi vozili smo se udeležili slavnostne povorke skozi kraj, na kateri so bile kot vedno prikazane etnografske značilnosti kraja, delovanje krajevnih društev, skratka zanimivosti iz Ljubnega in okolice. Prava popestritev je bila tudi udeležba starih motorjev, avtomobilov in traktorjev, s katerimi so se prireditve udeležili naši člani.

Slika 17: Če predolgo stojiš v povorki pa, hudič, crkne

Številni obiskovalci so si na prireditvenem prostoru v Vrbju z zanimanjem ogledovali stare pločevinaste lepotce, ki bi bili brez društva Zgornjesavinjski starodobniki že zdavnaj pozabljeni in skriti očem javnosti.

Franjo Atelšek

PETO MEDNARODNO SREČANJE STARODOBNIKOV

ZGORNJA SAVINJSKA 2011

Ljubno, 25. 6. 2011

V soboto, 25. junija lani, smo v našem društvu organizirali že peto mednarodno srečanje ljubiteljev starodobnih vozil v Vrbju na Ljubnem ob Savinji.

Slika 18: Prireditveni prostor Vrbje počasi dobiva lepšo podobo

Udeležence so na prireditvenem prostoru v zgodnjem dopoldnevu ob njihovem prihodu najprej pozdravili člani Godbe Zgornje Savinjske doline, kar je dalo prireditvi še bolj slovesen pridih. Lastniki so s ponosom razstavili svoje jeklene konjičke po prireditvenem prostoru ob Savinji, številni obiskovalci pa so si lahko z navdušenjem ogledovali v sedanjem času redko videne avtomobile, traktorje in motorna kolesa.

Slika 19: Tri generacije v vodilnem starodobniku

Slika 20: Tudi Lanz in Bošjan sta se podala na pot

V sklopu srečanja je bila – tako kot pri vseh predhodnih – organizirana tudi 55 kilometrska panoramska vožnja po delu Zgornje Savinjske doline. Udeležence so pred odhodom na panoramsko vožnjo pozdravili Ivan Sovinšek, ljubenski župan

Franjo Naraločnik in nazarska županja Majda Podkrižnik. Prvi postanek je bil pri Bohačevem toplarju v Nazarjah, nato pa so pot nadaljevali proti Šmihelu nad Mozirjem, kjer je bilo na kmetiji Hriberšek - kot vedno ob takšnih priložnostih - dobro poskrbljeno za voznike in njihove spremljevalce.

Slika 21: Franjo Marovt v akciji

Ob povratku na prireditveni prostor v Vrbju so si udeleženci relija z zanimanjem ogledali tudi Brinečev kmečki mlin v Spodnji Rečici. V Vrbju je udeležence zopet čakalo okrepčilo, podeljena pa so bila priznanja lastnikom starodobnikov, ki so izstopali v posameznih kategorijah. Največ gostov - udeležencev srečanja je bilo iz AMK Classic iz Slovenske Bistrice, kar 25.

Najstarejši udeleženec lanskega srečanja je bil Ford T iz daljnega leta 1928, najstarejše motorno kolo pa je bilo letnik 1936, in sicer Bianchi 500. Za najatraktivnejši avto je bil razglašen NSU prinz iz leta 1960.

Slika 22: Mnogo udeležencev se vrača iz leta v leto, precej pa je vsako leto tudi novih

Srečanja se je udeležilo kar 260 udeležencev s 191 vozili, kar za samo organizacijo prireditve ni bil mačji kašelj. Za uspešno izpeljano srečanje gre največja zahvala nekaterim prizadevnim članov našega kluba na čelu s predsednikom Sovinškom, kar pomeni obenem tudi obvezo, da mora biti tudi letošnje srečanje tako uspešno, kot so ga bili naši prijatelji iz Slovenije in tujine vajeni v prejšnjih petih.

Franjo Atelšek

SREČANJE IN BLAGOSLOV VOZIL

Nova Štifta, 14. 8. 2011

Drugo avgustovsko nedeljo smo se v Novi Štifti pri Gornjem Gradu že četrtič zbrali lastniki in ljubitelji starih prevoznih sredstev.

Pri sveti maši je udeležence srečanja nagovoril tamkajšnji in naš »društveni župnik« Alojz Ternar, ki je prisotnim čestital za vztrajnost pri obnavljanju njihovih starih lepotcev in za spoštljivost, ki jo gojimo do teh pločevinastih ljubljenčkov, kot se je slikovito izrazil.

Slika 23: Že tradicionalno prekrasno vreme v Novi Štifti

Po Ternarjevem je potrebno tudi v vsakdanjem življenju biti vztrajen in vzdrževati zaupanje ne samo do tehnike ampak tudi v medsebojnih odnosih.

Prav ta pozitivna naravnanost je bila očitna tudi na tokratnem srečanju, ki je kot po pravilu preraslo lokalne okvirje, saj so se ga poleg udeležencev iz našega društva udeležili tudi številni ljubitelji tovrstne tehnike iz različnih krajev Slovenije.

Slika 24: »Traktor lahko ostane kar tu,« predlagajo g. župnik

Po opravljenem blagoslovu vozil smo bili udeleženci kot pri vseh predhodnih tovrstnih obiskih Nove Štifte deležni domačih kulinaričnih dobrot, za katere so poskrbeli člani našega društva, za nameček pa so se nekateri - kot se za takšna srečanja spodobi - podali tudi na panoramsko vožnjo čez prelaz Črnivec, Kranjski Rak in skozi slikovito dolino Podvolovljeka v Luče.

Slika 25: Preko Kranjskega Raka na Lučki dan

Tam smo »za promocijo« našega društva odpeljali dva kroga skozi vas in nato parkirali svoja starodobna vozila, da so si jih lahko ogledali obiskovalci tradicionalne turistične prireditve, Lučkega dne.

V tem času smo si ogledali stojnice in se okrepčali z domačimi dobrotami, ki jih v Lučah tega dne nikoli na manjka.

Slika 26: 2 x Fičo = Fičo [2]

V prijateljskem vzdušju je srečanje v Novi Štifti in nadaljevanje druženja v Lučah hitro minilo v prepričanju, da se ob letu osorej zopet srečamo. V Novi Štifti, seveda, potem pa še kje, kamor nas bodo pač ponesli naši starodobni jekleni konjički.

Franjo Atelšek

Slika 27: Srečko se je kar malo umaknil

JESENSKI PIKNIK

Nazarje, 3. 9. 2011

Slika 28: Lojz je zavit ko dojenček v vozu, saj je že konec zime

Slika 29: Kravata pa kikla, to pa tut' ne paše

Društveni piknik
(ali kako obvladati 13 KS, ki jih ima tvoj motor, ali pa surovo 1 KS na ta pravem konju)

Pa je spet prišel dan, ki vsakemu našemu članu vsaj malo razvedri dušo. V soboto 3. septembra se je prikazal prav lep sončen dan, ko smo že zjutraj odpeljali klopi in mize od mene do Pekla v Nazarjah.

Slika 30: Že dost let hodmo v Pekel sam ta črne smo pa lec prvič vidli …

Ekipa za piknik je svoje delo opravljala že kar vestno, potem se je pripeljal Ivo pa smo iztovorili pijačo in pivce za živce pa smo spet odhiteli še vsak po svojih opravkih, da bi vse čim lepše pripravili. No potem je bla pa ura upodni je pa pek Kramer pripeljal kruh, pol smo pa čakali, kdaj bo še kdo pripeljal golaž. Nmal je peka z ženo pa tud pumpeža zvijalo pr samemu kruhu, k bi pa tak nekaj toplega al pa mesnatega zraven pasalo pa niblo ničesar v roke za vzet.

Slika 31: Lepenjivska mladina je tut' bla na pikniku

No zde boma pa zravn kruha nazadnje še lačna sva si mislila. Prej pa ne grem damo, dokler gulaš ne pride, stranke bodo pa že dobile kruh, samo da pajčevino umijedem v vampeh. N, pa se je res gulaš od Fortija prpeljav pa smo ga kar hitr zbranim ptalali, da ne bi kdo še smrti storil ud lakate.

Slika 32: Meše Zorko da se na pr'sm'di

Potem so se pa člani kar naenkrat prpelali, tak k da bi vedli kdaj se bo gulaš prpjelo. Seveda nekaj jih je bilo z motorji, nas

nekaj pa tud z avtoji. Tistih, k sta bla vsaj dva, sta sigurno pršla z avtojem. Vzdušje je blo takoj zlo dobro, pa nje zarad gulaša, zarad vode pol al je blo pa vino od nje sigurno bolš, zravn pa še pir, ki kar ni hotel tječt. K smo se pa podložli smo pa kačo nardili in se odpeljali na panoramsko vožnjo po Žlabru mem britafa ukol turna in Vrbovca d pumpe, po pa p dolini do Gršol pa prek Savinje na Pobreže in nazaj v Nazere. Pred gradu Vrbovcu na Glinomu parkirplacu smo svoje lublenčke lepo parkirali.

Slika 33: Jože je prevažo sikno babo na starmu matorju

Tam se je odvijal lesarski praznik. Vse sorte smo tm videli, kar se da iz lesa vse naridit. Tudi kipe je nekdo z motorko delal, smo ga ž v žocbahu vdli, k je z debla celo ovco vn zrezo, je bla skuor tak lepa k tista Solčavska MEEEE. Paprikaš s tud kuhali pa restan krmpir je delo naš član, sicer pa mož od županje. Tak je bil fulk lačn, da s ga kume proki restali. N, po je naš Jože s svojim horexu naluožu na motor Natašo, ženo od našga Mateja, po j je pa tm pred gradu sm pa ta nmalu furo, zravn je magla pa še u mikrofon gvort, da so obiskovalci sploh vedli, da smo tudi mi tm prisotni. Pa so bli tm zg. savinski konjeniki in seveda so se nm tam v Peklu z veseljem pridružili. Po k smo si vse ugledali, kar se je d'gajalo na lesarskemu prazniku, pa smo počasi šl' v Pekel, je žar ž veselo delo.

Slika 34: Tonček 'ma pa tak' rad mleko, sploh direkt na ziziku

Navsezadne smo še pa za desert dobili kobilje mleko. Vsak si ga tud ni upo pt, blo je pa toplo pa tudi nmalo sladko. Ni čudno da Kozaki tak dogo živijo, k tako mleko pijejo. K smo se podprli smo tud nmalo plesali. Sicer bol konjušarji, s jim ble naše skvo kar všeč. Srečo je sujga puba prpjelo, je tak vleku suj meh, da bi ga še Avsenik poslušo. Srečelov smo tud naštelali, so konjušarji vse srečke dobitne pokupli, nazadne so bli pa veseli, da s take lepe reči zadeli. Pa še babe niso ble hude, k s pršli damo, čepro nekateri šele drugi dan, pa konj sam brez voza, pa deda tud sam brez vsega. Seveda so naši

člani nmalo šli tud konje jahat, hvala bogu da v spremstvu konjušarjev. Na konjskem hrbtu sploh niso vedli, ki se gas da, ki bi ga pa premzo, so bli čist trdi na konjskemu hrbtu. Motor je le motor, ga lehk nagineš kamor vč, konj pa te kar dol vrže, če se pro na nagineš.

Slika 35: Jože previdno, se ne veš, ki ma premzo

N, piknik je minu u lepmu vzdušju, klepetu, kak, a bo umivelca al nje. Samo od sebe se še nkol ni nič pospraulo, tak bo lec tud. Bomo magli svoje zmatrane kosti uzdignt pa kar je ud učere ustalo pospravt, pa kar smo nucali nazaj djet odkoder smo vzeli. Pa še vreme nam je blo naklonjeno, tak da nas ma Bog kar rad. Vsem, ki ste pomagali, da je piknik tak uspel hvala vam vsem.

N, za kuonc pa se kar prpravte, bomo meli prau posebne sorte piknik, da kar možgane začnte brusit, pa pjete tud, pa ročne spretnosti trenirete, bomo meli prave igre brez meja.

Pepi (Jože Marovt)

Slika 36: Levc v akciji

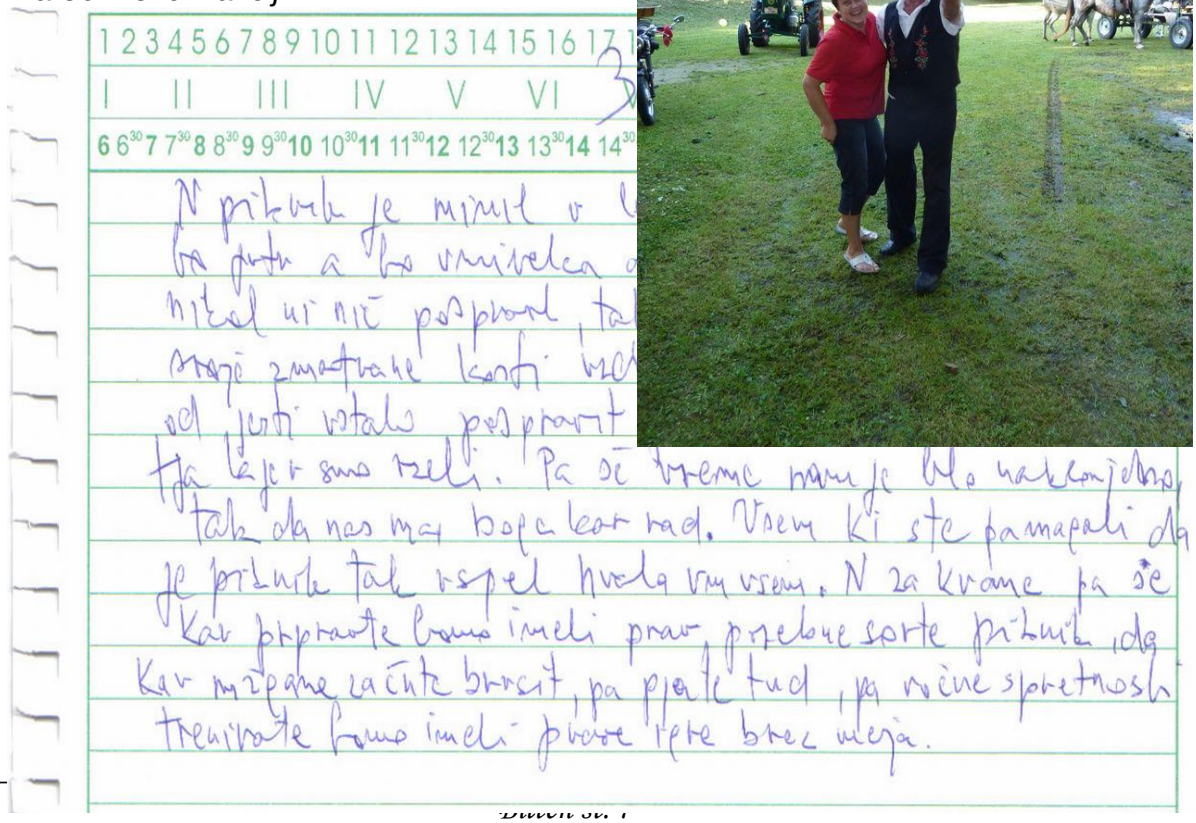

TRGATEV TERANA NA KRASU

Tupelče, 14. 9.

Pred tremi leti smo stkali vezi med našim društvom in kmetijo Toneta Abrama.

Slika 37: Ko se zaženejo naši

Ob prijetnem druženju pri Tonetu v Tupelčah na Krasu, pri Koblji glavi, ki je ob preobilici odlične hrane in ob vinskem letniku 2008 in 2009 potekalo kar malce predolgo, udeležencev našega društva je bilo skoraj šestdeset, se je porodila članom misel, da pridemo na trgatev. To smo že dvakrat storili.

Prvič smo z navdušenjem in veseljem trgali teran leta 2010. Žlahtna kapljica je bila tako dobra, da je ostala nepozabna.

Slika 38: Je pa vroče

Nepozaben je kraj Tupelče, kjer je rodila žlahtna trta, katero so opevali že Rimljani. Nepozabna je jed tega dne v prelepi kraški domačiji, kjer je še veliko prvotnega, pristno kraškega, kar nas ljubitelje kulturno-tehnične dediščine še posebej navdušuje.

Navdušuje nas čudovita nova Tonetova klet s polnimi sodi terana in skoraj stoletni rov iz prve svetovne vojne, ki žal ni v celoti ohranjen. Tam je imel svoj štab sloviti vrhovni poveljnik soške fronte feldmaršal Svetozar Borojević-Bojna.

V drugo, leta 2011, smo zopet z navdihom uživali na trgatvi. Bilo je kar naporno, vendar vzdržljivi člani Zgornjesavinskih starodobnikov se ne damo in trgali smo do konca.

Slika 39: Veseli del

Dobre hrane in pijače je bilo kot vedno preveč, lep dan nas je še posebej spodbudil, da potrgamo prezrelo grozdje, iz katerega je nato Tone pridelal kvalitetno vino za »na zdravje«.
Tone je bil nad našo skupino trgačev tako navdušen, da bo prispeval za našo letošnjo osrednjo prireditev zajetno količino zdravilnega terana.

Slika 40: Ta veseli del (že spet)

Utrujeni, a dobre volje in pozitivne energije, polni vina smo se odpeljali domov. Za prijeten povratek sta skrbela Šlangerjev Jože in Franc Tkavc s svojimi duhovitimi domislicami in tudi s pesmijo.
Tone še pridemo! Ali velja člani?

Ivan Sovinšek

STROKOVNA EKSKURZIJA Puchov muzej in GRAZ

GRAZ, 22. 10.

V lanskem oktobru smo se člani našega društva odpravili na ekskurzijo v avstrijski Gradec, kjer smo imeli bogat »dnevni red«, saj smo si najprej ogledali Puchov muzej, zatem glavne znamenitosti mesta, za povrh pa še enkratno zbirko orožja v tamkajšnjem orožarskem muzeju.

Slika 41: Pisana druščina pred muzejem

Kot se za ljubitelje starodobnih vozil spodobi, je bil naš prvi cilj ogled muzeja Johanna Pucha. »Naše gore list« Johann - Janez Puch je namreč pustil bogato zapuščino na področju razvoja avtomoto tehnike, kar je nazorno predstavljeno v muzeju, ki smo ga obiskali. Različna vozila, od starih biciklov, »zlatih« motornih koles do najsodobnejše tehnike v najbolj eminentnih avtomobilih, ki jih srečujemo na naših cestah, smo lahko občudovali v muzeju, ki nosi ime velikega Slovenca, ki je bil po rodu iz Prlekije.

Slika 42: Solo ples v avtobusu na povratku od Dreisiebnerja. Obisk kleti je pomagal pri kocentraciji, tehnika bolj tako, umetniški vtis čista desetka.

Nič manj zanimiv ni bil ogled zgodovinskih znamenitosti mesta, katerega zgodovino nam je na poljuden način predstavila prijazna vodička iz turistične agencije Veronika, v režiji katere je potekal naš izlet. V Gradcu smo obiskali tudi orožarski muzej z nepojmljivo zbirko orožja izpred nekaj stoletij. Ob povratku smo si na znani turistični kmetiji Dreisiebner na Špičniku v Zgornji Kungoti privoščili prijetno druženje, ki je na tovrstnih srečanjih Zgornjesavinjskih starodobnikov vedno prisotno.

Franjo Atelšek

PREDNOVOLETNA ZABAVA

Lovski dom LD Ljubno, 3. 12. 2010

Tako kot spomladanski izvoz poteka tudi zaključek že kar nekako ustaljeno, vsaj kar se lokacije in gostinske ponudbe tiče.

Slika 43: Lovskega doma smo se že kar navadili

Čeprav v prijetnem ambientu in z okusno hrano, se našega zaključka udeleži relativno malo članov. Lansko leto se je število gibalo okoli šestdeset, se pravi glede na to, da pridemo povečini s partnerji, samo dobrih trideset članov od slabih stotrideset, kolikor nas je po seznamu. Pa nič ne de, se imamo pa tisti ta stalni bolj lepo, in še gužve ni.

Slika 44: Suč' hudiča

Lansko leto sta nas na zaključku presenetila naša člana Karol Ferlež in Peter Kert. V pavzah, ko so se naši regularni godci morali malo odžejat, sta zasedla diagonalni kot dvorane in nam pripravila pravi mali koncert in recital obenem. Gospod Karol nam je igral lepe zimzelene melodije in šlagerje medtem pa nam je gospod Peter s svojim prisrčnim koroškim naglasom neutrudno pripovedoval šale, ki jih na njegovem repertoarju nikoli ne zmanjka. Resnično, nismo se imeli časa dolgočasiti.

Matej Coklin

DRUŠTVENA SREČANJA STARODOBNIKOV

V SLOVENIJI IN ZAMEJSTVU v letu 2011

Člani ZGORNJESAVINJSKIH STARODOBNIKOV smo se udeležili številnih srečanj in tekmovanj starodobnikov, ki so jih organizirala društva po Sloveniji in zamejstvu.

Slika 45: K' pa tak' lepo maha

Vsa srečanja in tekmovanja so potekala v prijateljskem vzdušju s ciljem javnosti prikazati premično starodobno tehnično dediščino izpred trideset in več let. Sodelovali smo na srečanjih, ki s prisotnostjo starodobnikov različnih starosti, namembnosti, znamk in vrst, kot so motorna kolesa, limuzine, kabrioleti, tovorna vozila, terenska vojaška vozila, traktorji in drugo, predstavljajo pregled tehnike iz različnih obdobij.

Slika 46: Silvo je imel enkrat za spremembo blizu na srečanje

Na večini srečanj je poudarek na premičnem tehničnem muzeju in na spoznavanju turističnih krajev in kulinarike. Šest srečaj je bilo namenjenih tudi tekmovanju, točnostni vožnji in spretnosti s starodobnimi vozili.
Prisostvovali smo na trinajstih srečanjih. Skupno se jih je udeležilo 26 naših članov, ki so skupaj 59-krat sodelovali na starodobniških prireditvah, kjer so društva organizirala potujoče muzeje starodobnih vozil.

Slika 47: V Slovenski Bistrici

Sodelovali smo pri naslednjih srečanjih: Zimski reli Sežana, Sport klub TORNADO Izlake, Večno mladi Šentjur, Pirckdorf-Juvental Šmihel pri Pliberku, AMK Classic Slovenska Bistrica, Ljudska tehnika Šmartno ob Paki,

Oldtimer Stara gora, Oldtimer Klub Škofljica, Društvo starodobnih vozil Kamnik, DKTS Kmetijska tehnika Ljubljana, ŠDL starodobnih motornih vozil Črna na Koroškem, Moto klub MAG Vodice, Oldtimer Duplek.

Slika 48: Otvoritev muzeja v Bistrici

Člani ZS smo se udeležili treh tekmovalnih srečanj od šestih in prejeli v eni kategoriji tudi pokal, ki ga je osvojil Jože Naglič v VETERAN KLUB-u Maribor. Tekmovalna srečanja so pripravila še naslednja društva: Društvo Johann Janez Puch Ljutomer, DLSV Vipavska dolina, Moto klub VETERANI Murska Sobota, Adria Classic Koper in Klub Codelli Ljubljana.

Slika 49: Zgornjesavinjski veseljaki na otvoritvi muzeja

Tekmovanja so zanimiva, ker zahtevajo kar nekaj orientacije, spretnosti in točnosti. Istočasno spoznavamo vedno nove kraje in njihovo kulinariko. V lanskem letu so bili najuspešnejši tekmovalci člani Oldtimer kluba Stara gora, ki so prejeli prehodni pokal, za njimi so bili člani Adria Classic Koper, itd. Tekmovalci Oldtimer kluba Stara gora so zanimivi, dobro organizirani in imajo kar društveno vozilo Mercedes- Benz 508 za prevoz članov in motornih koles, ki je ob enem tudi tekmovalno vozilo. Imajo tudi finančni sklad za tekmovanja.

Slika 50: Prosimo ne dotikajte se razstavljenih vozil. Ja, ja, seveda, se' sam' sedima, sam' sedima

Posebno zanimivo srečanje so pripravili v Društvu starodobnih vozil v Kamniku, na katerega so nas posebej povabili, ko so praznovali deseto obletnico obstoja društva.

Tega praznovanja sva se udeležila Franc Firšt z lepotcem CHEVROLETOM SEDANOM in Ivan Sovinšek kot sopotnik in predstavnik ZGORNJESAVINJSKIH STARODOBNIKOV. Praznovanje desete obletnice društva je bilo na petek, 20. 05. 2011. Organizirano je bilo odlično in nepozabno. Srečanje starodobnih vozil, kjer je sodelovalo veliko avtomobilov in motornih koles letnikov pred drugo svetovno vojno, pa se je odvijalo v soboto 21. 05. 2011.

Slika 51: V dobri družbi v Kamniku

Odpeljali smo se iz Šmarce v Kamnik, ki je urejeno staro mesto, kjer so si starodobnike lahko ogledali obiskovalci in krajani Kamnika, nato smo se odpravili v Arboretum Volčji potok na kosilo in razstavo starodobnikov prepustili obiskovalcem cvetličnega in drevesnega parka. Zaključek s podelitvijo priznanj in spominskih daril je bil zopet na izhodišču v Šmarci.

Slika 52: Tako stare avtomobile tudi peš prehitiš

Sodelovalo je 26 avtomobilov, najstarejši je bil PANHARD VAGONETTE letnik 1897 lastnik ISTVAN KISAPATI Madžarska, in 24 motornih koles, najstarejše motorno kolo je bilo LAVRIN-KLEMENT 500 ccm letnik 1902 lastnik JOSEF KISAPATI Madžarska. Velika večina motornih koles in avtomobilov je bila last članov slovenskih društev. Res izjemni eksponati, ki jih je DSV Kamnik slikovno prikazal v mednarodni reviji starodobnih vozil »A« v počastitev desetletnice obstoja društva. Lepo je bilo kot v času antike. Nekateri člani so se udeležili tudi srečanj avtomobilov posameznih znamk, kot so SAAB, ki je z letom 2011 ob 50-letnici obstoja prenehal proizvajati avtomobile, VW in Mercedes-Benz.

Slika 53: Ja Boštjan ka' se je pa nar'dilo? Se' je čist' počas' n'tr zlez'u

Zanimanje naših članov za sodelovanje na srečanjih je bilo zmerno in je že vsa leta na plečih nekaj posameznikov. Sodelovali so naslednji:

Slika 54: Porschejev muzej v Gmündu

CAJNER JANEZ 11 srečanj, SOVINŠEK IVAN 7 srečanj, PRISLAN JANEZ 6 srečanj, DENŽIČ DARKO 5 srečanj, ČEŠNOVAR FRANC , PAVLIČ IVAN, KOLENC STANISLAV, ZAVRŠNIK JOŽE po 4 srečanja, ŠTRUCLJ JANKO, NAGLIČ JOŽE, ATELŠEK SILVO, GORIČ JOŽE, ŽEROVNIK BORIS po 3 srečanja, FIRŠT FRANC, IRNER MIRAN, KRALJ FRANZ, KRAJNC IVO po 2 srečanji, COKLIN MATEJ, ŠTRIGL SEBASTJAN, ŠTRIGL SIMON, BOŽIČ BOŠTJAN, MAVRIČ FLORJAN, PETSCHNIG RICHARD, KRANJC ALOJZ, FERLEŽ KAROL in KOSI ALBERT po 1 srečanje.

Ne želim kritizirati, ampak dobronamerno spodbujati še ostale, da nekaj več prispevajo k druženju na starodobnih prireditvah v Sloveniji in širše.

Slika 55: Cvetlični maraton v Mozirskem gaju

Moramo razširiti sodelovanje še na naslednja društva: Jochann Janez Puch Ljutomer, Codelli Ljubljana, Oldtimer klub Soteska Črnuče-LJ, DLSV Vipavska dolina, Fičo klub Velenje, Oldtimer Radlje ob Dravi, AMK starodobnih vozil Goričko, Klub starodobnik Slovenske Gorice Benedikt, Oldtimer klub Bela Krajina in še kam. Iz navedenih društev prihajajo vsako leto tudi k nam in lepo bi bilo, da jim obiske tudi mi vrnemo. Res je, da velja: povsod je lepo, a doma je najlepše, vendar če ne greš od doma, ne veš, kako je drugje, in zato ne moreš dovolj ceniti domačega okolja.

Ivan Sovinšek

STARODOBNIŠKA ZANESENJAKA JOŽE IN SILVO

Jože Završnik in Silvo Atelšek sta člana društva Zgornjesavinjski starodobniki in hkrati neumorna obnovitelja starodobnih vozil. Veliko raje sta pri delu obnove vozila, kakor pri pisanju, kaj z njim počneta. Člani ju spoštujemo in zato je prav, da se oba predstavita v našem biltenu.

Slika 56: Silvo Atelšek in Jože Završnik

Zgodovina njunih obnov sega že deset let nazaj, ko sta začutila, da je potrebno ohranjati tehnično dediščino tudi za zanamce in obenem uživati ob vsakem sestavnem delu, ki ga več desetkrat vzameta v roke, da nato izgleda kot nov. Tako vsak na svojem področju delata strokovno.

Slika 57: Del Jožetove zbirke

Silvo uživa v kleparskih in ličarskih delih, Jože pa bolj v mehaniki. Oba doživljata lepe trenutke pri končni sestavi motornega kolesa in ko motor ob prvem poskusu vžge in je na dlani preizkusna vožnja, jima srce zaigra. Zadovoljstvo je nepopisno, ko iz odsluženega in zavrženega kupa železja nastane dragocen starodobni eksponat, ki dobi zopet prvotne lastnosti, kot jih je imel pred 50 ali 60 leti, ko je bil še nov. Koliko truda vlagata v svoje delo, ve samo tisti, ki je to že kdaj počel.

Slika 58: Garaža pri Silvotu je že malo tesna, bo treba sprazniti še kakšno sobo v nadstropju

Slike 59–63: Postopek obnove Zundappa 200 Elastik

Stoterih ur porabljenega časa se ne da plačati in se ga tudi zelo težko vrednoti, ker pa za delom stojita neizmerno veselje in volja, to tudi ni več tako važno. Važno je popolno zadovoljstvo, ko pogledata popolnoma obnovljen eksponat.

Jože in Silvo se lahko pohvalita z lepo zbirko lastnih obnovljenih motornih koles. Iz pod Jožetovih rok je nastala zbirka motornih koles: HOREX Regina 350, BMW R 25/2, PUCH 200, ADLER 200, ZÜNDAP 200, ARDIE 250, TOMOS Moped tri prestave in ROG Avtomatik, Iz pod rok Silva je nastala zbirka motornih koles: PUCH 175 SV, dva PUCH-a 250 SG, PUCH 250 SGS, DKW 250, dva BMW R 25/3 in ROG Avtomatik. Pri teh zbirkah sta si medsebojno pomagala in včasih izrekla tudi kako krepko besedo, kar je med prijatelji povsem normalno. Prepričan sem, da bo pri obeh mojstrih nastalo še kar nekaj starodobnikov.

Pri obnovi starodobnih vozil pomagata tudi drugim. Pomagala sta Janezu Jevšniku pri obnovi MERCEDES-BENC 170 D, ki je bil predstavljen v biltenu 6. Dobro sodelujeta z zamejcema Franzem in Richardom in še z veliko prijatelji in znanci.

Ivan Sovinšek

PORSCHE muzej v Gmündu in dolina Maltatal

Kam na enodnevni jesenski izlet, da hkrati združimo lepote narave, zanimive gradbene dosežke in pa seveda kanec starodobniških užitkov?

Slika 64: V Porschejevem muzeju v Gmündu

V začetku oktobra v zadnjih lepih »poletnih« dneh lanskega leta smo se po kratkem premisleku člani društva Zgornjesavinjski starodobniki, sekcija »Zralaki«, če se pošalimo, odpravili na kratek izlet. Cilja sta bila dva: privatna muzejska zbirka Porschejev v Gmündu in največji avstrijski jez na reki Malta v dolini Maltatal. Odpravili smo se med tednom zjutraj po vsakodnevni kavici in jo mahnili kar po domači dolini proti Pavličevemu sedlu in naprej do Železne kaple.

Slika 65: Gmünd stari grad

V Kapli smo opravili nakup vinjete in se že pred Celovcem zapeljali na avtocesto v smeri proti Beljaku in naprej proti Salzburgu. Kolikor obcestne ograje dopuščajo, smo uživali ob pogledu na panoramo Vrbskega jezera in na stari dvorec nad cesto mimo Spitala. Kmalu smo zapustili avtocesto in prispeli v Gmünd. Ta prisrčen manjši kraj je ohranil prav tisto življenje, ki smo ga v naši ljubi Sloveniji kljub vsej pameti uspešno izgubili. Avstrijci niso spustili megalomanskih nakupovalnih centrov prav v vsako vas in posledično nimajo izumrlih trgov, ki služijo zgolj za zelo drago parkirišče kot na primer v naši neposredni bližini v Mozirju. Pa pustimo lokalne neumnosti, ker jih bomo težko rešili.

Slika 66: Na trgu je prav prijetno

Kot že omenjeno, Gmünd ali po slovensko Sovodenj je kraj malo večji kot Mozirje, s slabimi 5500 prebivalci, ki živi in utripa, da je

veselje. Kot naši trgi ima eno samo glavno ulico, vendar je ob njej ogromno število trgovinic, kavarn, trafik, specializiranih prodajaln in podobno. Ogromno število ljudi (pa ne samo turistov, teh je na tak datum že bolj malo) vrvi, ali po domače»meša«, okoli, opravlja dnevne nakupe, pije kavo, lista časopise ali zgolj debatira o političnih, športnih ali kakih drugih novicah.

Slika 67: Vasica Malta

Tudi mi smo se pridružili domačinom na prijetni terasi kar na ulici, popili kavo, pojedli majhen zanimiv in okusen prigrizek, kakršnih je v ponudbi obilo (pri nas se takšne stvari ne izplačajo in jih praktično razen kakšnega suhega sendviča na kakšni bencinski tako ali tako ne moreš nikjer dobiti). Po okrepčilu smo se sprehodili do omenjenega muzeja in pričeli z ogledom. Lastnik je hitro ugotovil, da smo Slovenci, in nam predlagal, da si ogledamo videoprojekcijo o zgodovini Porschejev in tudi muzeja v slovenskem jeziku. Kar malo presenečeni smo seveda zadovoljno sedli in uživali. Sam muzej sicer ni največji, vseeno pa nudi nekaj edinstvenih stvari iz časa ustvarjanja dr. Ferdinanda Porscheja v Gmündu. Nekaj razstavnih eksponatov gostuje po različnih muzejih, ki si jih med seboj sposojajo, da zbirka ni enolična in jo je zanimivo pogledati tudi večkrat. Same zbirke ne bom preveč podrobno predstavljal. Predlagam, da si jo ob priliki ogledate. Omeniti velja leseni model (v naravni velikosti) legendarnega modela 356, prototip – ročno izdelano aluminijasto školjko za model, ki nato ni ugledal serijske proizvodnje in VW hrošč vojaško komandno vozilo s štirikolesnim pogonom (ohranjeni so zgolj štirje), vendar to še zdaleč niso edini zanimivi eksponati.

Slika 68: Pogled na veliki jez je zares impresiven

Po zanimivem ogledu smo pot nadaljevali po dolini reke Malte. Že po nekaj kilometrih nas pričaka rampa za vstopnino nato pa se začne zanimiva pot. Ozka cesta vodi mimo najvišjega Koroškega slapa, skozi ročno klesane predore, ki so tako ozki, da na določenem odseku promet poteka izmenično, saj se v predoru ne srečati.

Po 14 km in vzponu na višino dobrih 1900 m že od daleč zagledamo ogromen jez, s katerimi so zaprli ozko dolino in ustvarili velikansko akumulacijsko jezero, s katerim napajajo sistem hidroelektrarn, ki so nameščene po dolini. Sam jez je res enormen gradbeni dosežek. Če samo pogledamo malo statistike, zgornji lok jezu je dolg 626 m, na vrhu širok 7,4 m spodaj 41 m, na najvišji točki je visok 200 m. Na tem delu je narejena tudi montažna terasa t.i. Skywalk, da človek še bolj dobi občutek, kaj je 200 m praznine pod nogami.

Slika 69: Pogled na velikansko akumulacijsko jezero

Iz prve roke priznam, da človeku šklepetajo zobje, ko se spusti po stopnicah na teraso, ki lebdi sredi ničesar. V jez, ki so ga gradili pred skoraj štiridesetimi leti od 1971 do 1979, so vgradili neverjetnih 1.600.000 m^3 betona, ki so ga seveda mešali na terenu samem, saj je bil že transport cementa na višino 1900 m velik logističen zalogaj. Prostornina jezu znaša 2.000.000 m^3, saj potekajo znotraj jezu tudi servisni hodniki za nadzor jezu. Maksimalna količina vode v akumulacijskem jezeru znaša kar 200 milijonov m^3 vode, jezero pa se razteza 4,5 km daleč. Ob jezeru je speljana tudi pešpot. Celotno sliko dopolnjuje znamenit okrogel stolp (taka oblika je zaradi močnih vetrov) Sport hotel Maltatal. V objektu je restavracija, trgovina Souvenir shop, ki ne manjka v nobenem avstrijskem kraju, ki zgolj malo diši po turizmu, muzej in prodajalna kamnin in mineralov, ki jih najdemo v okolici in tako dalje. Tudi tukaj najbolj zbode razlika med našim in avstrijskim razumevanjem turizma.

Slika 70: Pogled z druge strani jezu

Na podobnih infrastrukturnih objektih v Sloveniji najdemo zgolj tablo nezaposlenim vstop prepovedan, nasprotno pa severni sosedje zadevo lepo uredijo, ustanovijo podjetje za promocijo turizma (Maltatal d. o. o. po slovensko) in jo več kot uspešno tržijo. Po sprehodu čez jez, nakupu spominkov in enem pšeničnem, vendar okusnem pivu smo se spustili malo nižje in na lepem razglednem prostorčku pomalicali en čisto navaden želodec, brez katerega pač ni za hodit po svetu. Nazaj grede smo se zopet ustavili v Gmündu nato pot nadaljevali proti domu. V Kapli smo se ustavili na večerji v domači gostilni pri Lotte in nato smuknili nazaj na sončno, vendar ne zmeraj tudi toplejšo stran Alp.

Matej Coklin

Priznanje JOŽETU KAKERJU v Ljubljani

Član Zgornjesavinjskih starodobnikov Jože Kaker prejel priznanje Naša Slovenija 2011

V sklopu sejma Alpe-Adria Turizem in prosti čas, ki je potekal konec januarja letos na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču so bila podeljena tudi priznanja Naša Slovenija 2011. Podelitev in izbor prejemnikov organizira Gibanje za ohranjanje in uveljavljanje kulturne in naravne dediščine/krajine – Kultura-natura.si. Izbor je potekal letos tretje leto, priznanja pa so podelili v štirih kategorijah: ohranjanje dediščine, raziskovanje in uveljavljanje dediščine, zasluge posameznikov in organizacij ter izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje.

Slika 71: Čestitke našemu Jožetu

V prvi kategoriji *ohranjanje dediščine* je eno od šestih priznanj, ki jih je podeljeval predsednik omenjenega gibanja Slavko Mežek, prejel tudi član našega društva Jože Kaker iz Luč za res enkratno zbirko kašč na kmetiji Koklej v Podveži nad Lučami. Kot je bilo članom društva Zgornjesavinjski starodobniki že predstavljeno, je Kaker namreč od leta 1983 rešil pred zanesljivim propadom tri kašče in dve preužitkarski hiši, ki jih je restavriral in v prvotni obliki postavil na omenjeni domačiji, obnovil pa je tudi kapelico iz leta 1750 v neposredni bližini, ki je posvečena Fatimski Materi Božji. Marsikatera od postavljenih kašč je bila že deležna prvih žaginih rezov in bi zagotovo končala v kakšni skladovnici drv, če ne bi zbirateljska žilica restavratorja iz Luč to preprečila. Pred propadom pa ni rešil samo omenjenih objektov. Njegovo delo je tudi obnovljen Žagerski mlin v Podvolovljeku in pastirski stan na planini Jezerce, ki ga je na nadmorsko višino 1760m s planine Podvežak preselil kar s pomočjo helikopterja in na novi lokaciji poskrbel za njegovo obnovo. Več kot prepričljivi razlogi torej, da je priznanje dobilo pravega lastnika iz naših logov, ki mu restavriranje in ohranjanje stavbne in druge dediščine ni samo hobi, ampak del vsakdanjega življenja.
Podelitve v Ljubljani so se udeležili tudi nekateri člani našega društva, med drugimi predsednik Ivo Sovinšek, ki je Kakerju med prvimi čestital za priznanje in njegova prizadevanja, da je potrebno dediščino, ki smo jo prejeli od naših prednikov, ohraniti tudi našim zanamcem.

Franjo Atelšek

CERTIFIKATI STARODOBNIH VOZIL NAŠIH ČLANOV

IZDANI V LETU 2011

BUICK Town Brougham,
1928, 4498 ccm
Lastnik: Franc FIRŠT

MORRIS 8 Saloon,
1938, 918 ccm
Lastnik: Franc FIRŠT

BENTLEY MK IV,
1950, 4257 ccm
Lastnik: Franc FIRŠT

JAGUAR XJ 4,2 C
1977, 4235 ccm
Lastnik: Franc Firšt

MERCEDES BENZ 170,
1949, 1685 ccm,
Lastnik: Jožef GERČER

FORD Mustang,
1969, 4949 ccm
Lastnik: Franc PFEIFER

FIAT Campagnola 1107 A
1985, 2445 ccm
Lastnik: Franc FIRŠT

RENAULT R6, 1970, 845 ccm
Lastnik: Franc ATELŠEK

AUDI 80 GL, 1982, 1588 ccm
Lastnik: Matej BIDER

UNIS 1200 J, 1975, 1192 ccm
Lastnik: Damjan NOVAK

VOLKSWAGEN 1500,
1966, 1493 ccm
Lastnik: Rajko FIRŠT

VOLKSWAGEN 1300 J,
1975, 1285 ccm
Lastnik: Sebastjan ŠTRIGL

ZASTAVA 750, 1981, 767 ccm
Lastnik: Alojz RIGELNIK

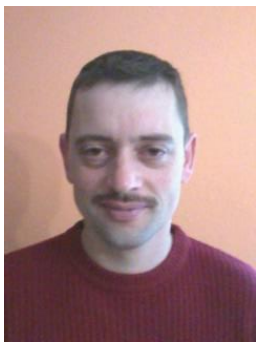

ZASTAVA 750, 1981, 767 ccm
Lastnik: Alojz ZAMERNIK

VOLKSWAGEN Golf C,
1986, 1588 ccm
Lastnik: Jožef ZAMERNIK

MERCEDES BENZ 508 D,
1979, 3782 ccm
Lastnik: Drago POZNIČ

KAWASAKI KZ 550 C,
1981, 553 ccm
Lastnik: Toni SLAPNIK

SUZUKI RV 90, 1976, 87 ccm
Lastnik: Grega KOZLEVČAR

TOMOS Colibri VS 50,
1958, 49 ccm
Lastnik: Bogomir JURAK

TOMOS T12,
1966, 49 ccm
Lastnik: Bogomir JURAK

DKW NZ 350, 1938, 350 ccm
Lastnik: Bogomir JURAK

ARDIE B 250, 1950, 245 ccm
Lastnik: Jože ZAVRŠNIK

HONDA CX 500, 1980, 500 ccm
Lastnik: Marjan NADLUČNIK

PUCH 250 SGSS,
1957, 248 ccm
Lastnik: Janez CAJNER

TOMOS – PUCH 250 SG, 1959, 248 ccm
Lastnik: Damjan NOVAK

Publikacija je namenjena za interno uporabo in ni namenjena za prodajo. Izdano za člane in simpatizerje društva Zgornjesavinjski starodobniki ob šesti redni skupščini, dne 03. 03. 2012.
Izdal: Upravni odbor društva Zgornjesavinjski starodobniki
Tekst: Sovinšek Ivan, Franjo Atelšek, Matej Coklin, Jože Marovt - Pepč
Urejanje in računalniška obdelava: Matej Coklin
Fotografije: Jože Marovt - Pepč, Franjo Atelšek, Ivan Sovinšek, Matej Coklin in drugi
Oblikovanje naslovnice: Sašo Žagar
Tisk: AsPrint
Naklada: 350 kosov